

Deliciosa Martha

Drei Sterne, Sandra Netterlbeck, 2001

La pulcritud germànica i la vitalitat italiana se citen a la cuina.

Martha és cap de cuina en un prestigiós restaurant d'Hamburg. És una dona jove, atractiva, soltera, introvertida, individualista, perfeccionista i de costums cartesianes. Li manca vida personal i per això viu absorta per la feina. O és al revés!? Tant li fa, ella és feliç així. Però un dia les coses canvien radicalment: la seva germana soltera mor en un accident de trànsit i ella s'ha de fer càrrec d'una neboda de vuit anys. Després, i a resultes de la seva nova «maternitat», la propietària del restaurant decideix contractar un cuiner italià per tal que l'ajudi. A partir d'aquí el món reglamentat de Martha es trenca completament i així se n'adona que a la seva vida hi faltaven moltes coses.

Comèdia sentimental

Deliciosa Martha és una comèdia simpàtica i sentimental que parla del descobriment de sentiments anestesiats, de la necessitat de canvis vitals, i de com són de difícils, intricades i fascinants les relacions humanes en general. I ho

fa d'una manera justa i sense dramatismes ni rialles fàcils, tot i que el recurs metafòric de la cuina ja no ens sigui cap novetat. El film, però, afegeix un condiment gastronòmic: l'ús del tòpic de les diferències entre el vitalisme mediterrani (representat per Mario) i el món prussià germànic (que és Martha). Entremig hi ha un psicòleg (la intel·lectualitat) que intenta posar noms a una mar de sentiments i sensacions, però que, a la fi, és incapaç de reconèixer l'ingredient més important de les postres que degusta.

Es tracta, doncs, d'una al·legoria vitalista on la il·lògica dels sentiments triomfa sobre l'escepticisme de la raó. Un conte amb final feliç que, en temps de globalització neoliberal, ens vol fer recordar quines són les prioritats de la vida.

De fogons i passions

En la filmografia recent comença a ser una constant utilitzar la cuina com un recurs metafòric sobre la vida i l'exploració dels

sentiments humans. El cinema ha vist ara com la cuina i el cuinar encenen també passions entre el públic! En tenim exemples a pel·lícules com *La grande bouffe* (Marco Ferreri, 1973), *El festí de Babette* (Gabriel Axel, 1987), *El cocinero, el ladrón, su mujer y su amante* (Peter Greenaway, 1989), *Como agua para chocolate* (Alfonso Arau, 1992), *Comer, beber y amar* (Ang Lee, 1994), *Chocolate* (Lasse Hallström, 2000).

El menjar és sinònim d'amistat. En totes les cultures una relació personal o professional es segella sempre amb un bon àpat, com a senyal de donar a l'altra el millor d'una mateixa. A l'imaginari humà és recurrent el símil gastronòmic del *chef* que expressa tots els seus sentiments i emocions mitjançant l'elaboració d'apreciats plats. Però el menjar també té un component sensual, afrodisíac: l'explosió de gustos que comença a la boca i acaba al baix ventre, o l'eròtica de la

manipulació d'aliments. Després també ens fascinen els Fred Astaire i Ginge Rogers de la cuina: moure's entre fogons com una projecció d'un bon *savoir-faire* a la vida (a *Deliciosa Martha* és memorable la reacció que té la protagonista en contemplar l'estat en què queda la seva cuina després que Mario li prepari el sopar!).

El cas de *Deliciosa Martha* és, doncs, el d'una comèdia que no renova un menú ja conegut però que, tanmateix, l'utilitza d'una manera senzilla i sense pretensions. La directora i guionista, Sandra Nettelbeck, ha sabut barrejar plats dramàtics i sensuals, d'intensitat i de lleugeresa diversa, per acabar elaborant una equilibrada combinació de gustos a l'estil Woddy Allen i cinema francès actual (com ella mateixa admet).

Després s'hi ha afegit el gust agre-dolç de les interpretacions de Martina Gedeck i Sergio Castellito. I no oblidem els condiments: el tarannà alemany i l'italià. La barreja és ponderada i s'ha deixat coure el temps suficient per a què dos personatges antagònics acabin enamorant-se. A la fi, tenim a taula un plat que es deixa menjar força bé. Però llàstima de final feliç: tant de sucre indigesta!

Ha estat premi a la millor pel·lícula al Festival Internacional de Créteil 2002, Premi a la millor actriu a Martina Gedeck als German Film Awards 2002, i Premi del Públic a la Mostra de València 2002 i al Festival de Cine Alemany d'Espanya 2002.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció i guió: Sandra Nettelbeck

Producció: Karl Baumgartner i Christoph Friedel

Fotografia : Michael Bertl

Montatge : Mona Brauer

So : Thomas Knop

Música : Manfred Eicher

Montatge: Camilo Antolini

País: Alemanya - Àustria - Suïssa-Itàlia

Any: 2001

Duració: 107 min.

Equip artístic

Martina Gedeck: Martha

Sergio Castellito: Mario

Maxime Foerste: Lina

August Zirner: el psicòleg

Ulrich Thosen: Sam

Sibylle Canonica: Frida

Katja Studt: Lea

Idil Uner: Bernadette

Oliver Broumis: Jan

Antonio Wannek: Carlos

Filmografia

2001

Drei Sterne

1992

A Certain Grace